

‘Onder de Boschboom’

Genezers

Wat is er mooier om op terug te kijken dan een jeugd vol ooms en tantes. Want met je vader en moeder moet je toch voorzichtig zijn, maar over ooms en tantes mag je zeggen wat je wilt, ze zijn vogelvrij. Daarom praat ik altijd graag over tante Tina, in de familie werd ze meestal ‘de peer’ genoemd. Op een dag kwam ze weer eens de hoek om, voetje voor voetje, alsof ze over spijkertjes liep. Ze kwam vertellen dat ze een bijzondere gave had – ze kon mensen van de pijn afhelen. ‘Als ik wil’, zei ze tegen mijn vader, ‘trek ik die migraine zo uit je hoofd.’

In die tijd had je veel van zulke genezers. Willem van Moosdijk bijvoorbeeld. Willem was een eenvoudige jongen uit Eindhoven – een baantje hier, een klusje daar. Totdat hij van iemand in de straat had afgekeken hoe je kruiden kon verkopen. Hij begon zakjes te vullen met bladeren, mossen, takjes – bij elkaar misschien vijf gulden waard – en plaatste advertenties die lazen als een leerboek over de geneeskracht van kruiden. De pakketjes bood hij aan voor een prijs vanaf 150 gulden, en korte tijd later reed er een lange stoet Volkswagenbusjes door Nederland en België met zakken vol zoethout, brandnetels en berkenbladeren. Handige chauffeurs van hem wisten zo’n pakje wel voor duizend gulden te verkopen. Eindelijk was er in Brabant weer een echte ondernemer opgestaan. Maar na enige tijd kwamen er klachten binnen, ook bij de officier van justitie in Den Bosch. En het werden er steeds meer: die lange krantenverhalen van Kruidenhuis Holland, waren dat geen toversprookjes? Ook iemand van de televisie bemoeide zich er nu mee. Het was een ronde, kale man met een sliertje haar over zijn voorhoofd. Je mocht altijd in zijn programma komen als je een huisdier had dat een kunstje kon, ik zag er ooit konijnen een achterwaartse salto maken. Maar nu zaten daar opeens twee chauffeurs van Willem Van Moosdijk aan tafel, en die vertelden alles. En meteen de volgende dag verzamelden zich voor Willems huis vrouwen met krulpermanenties. Ze hadden alles gehoord op de televisie, en riepen: ‘Nu durft die kruidendokter zeker niet naar buiten te komen!’ De dames droegen witte handtassen waarmee ze hard konden slaan, want meestal doen ze daar stenen in, dat is bekend. Het was dan ook wijs van Van Moosdijk dat hij binnen bleef. Bovendien begreep hij alle ophef niet. ‘Kijk’, zei hij tegen een journalist, ‘ik hoef helemaal geen verstand te hebben van geneeskunde. Als iemand iets mankeert zit er altijd wel een kruid bij dat helpt, en de rest is onschuldig.’ Het was een weerwoord waaraan je de ware koopman herkent.

Maar juist op het vlak van koopmanschap zagen wij tante Tina falen. Het was op de verjaardag van mijn vader dat ze tegen hem zei: ‘Theo, blijf eens rustig zo zitten.’ Ze ging achter hem staan, legde haar handen op zijn schedel en werd vuurrood alsof ze stond te persen. En meteen toen ze klaar was vroeg ze om een tientje dat ze voorlopig moest afdragen aan een vereniging. Nu zult u zeggen: het getuigt van talent als je iemand op zijn eigen verjaardag een tientje afhandig weet te maken. Dat mag zo zijn, maar het bleef kruimelwerk, we zouden tante Tina nooit in een Cadillac zien rijden.

André Beks

Cultuurhistorische Vereniging De Boschboom biedt columnisten een podium om op persoonlijke titel onderwerpen die met de Bossche cultuur te maken hebben uit te diepen. Belangstellenden kunnen zich voor meer informatie wenden tot het secretariaat, telefoon: (073) 6446783 of www.boschboom.nl